

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

מן התלמוד

סדר קדשים,
מסכת בכורות, דף ל"א

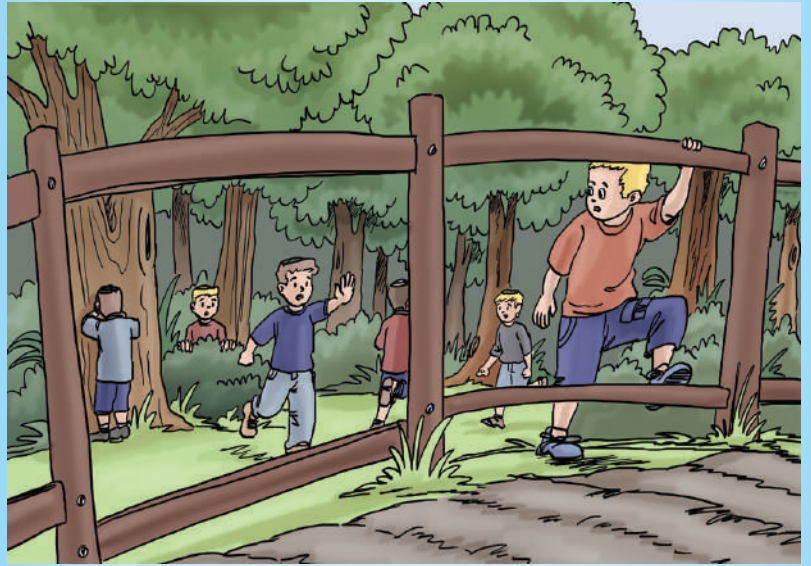
"רבי יהודה אומר: חזרו במטמוניות - אין מקבלין אותן, בפרהסיא - מקבלין אותן. איכא דאמרי: אם עשו דבריהן במטמוניות - מקבלין אותן, בפרהסיא - אין מקבלין אותן"

תלתא - שלושה
תכתקי - כסאות, מושבים

ח

הסבר: רבי יהודה אומר שאם עמי ארצות שקיבלו על עצמם לנהוג בדיני חברות ולהקפיד במצוות, חוזרים בהם ממה שקיבלו על עצמם - הרי שאם חזרו בהם בסתר בלבד, לא מקבלים אותם יותר כחברים, אבל אם חזרו בהם בגלוי מקבלים אותם, שאין הם חשודים ברמאות. ויש אומרים שאם קלקלו בסתר מקבלים אותם בתשובה, אבל אם קלקלו בפרהסיא - לא.

מה דינו של שדה שהיה בו קבר עתיק, ועם השנים המצבה נעלמה ולא יודעים היכן נמצא הקבר? האם מותר לכהנים להיכנס לשדה הזו?
תשובת התלמוד היא ששדה שהיה בו קבר ואין יודעים היכן הקבר - אסור לכהנים להיכנס לכל השדה, מפני שלכהנים אסור להיטמא בטומאת מת.

דף כ"ז: טיפול הבגלים בבמה

חז"ל קבעו שאם נולד בכור לבמה דקה (צאן), צריה הבגלים לטפל בו במשך שלושים ימים, ואם נולד לו בכור לבמה גסה (בקר), צריה הבגלים לטפל בו במשך חמישים ימים.

מדוע? כי אין זה מקבול הכהנים שיתנו להם עגל כה רך והם יצטרכו לטפל בו. לכן הבגלים מטפל בו בתקופה הראשונה שבה הוא זקוק לטיפול רב, ורק אחר כך מוסר אותו לכהן.

דף כ"ז: תרומה לכהן פלוני

ראובן החקלאי סיים לערום את התבואה הרבה שהעניק לו הקב"ה באותה שנה בשדותיו והפריש תרומה גדולה כדי לתת אותה לכהנים. בדיוק עבר במקום יהודי ואמר לו: "בתי נשואה לכהן, אתן לך סכום מסוים ותעניק את התרומה לחתני".
האם זה אפשרי? בתלמוד כתוב שמוותר לעשות כן, אך לכהן בעצמו אסור לתת קסף כדי שהבגלים יבחרו לתת לו את התרומה, ואסור לו אפילו לעשות מלאכה בהתנדבות עבור הבגלים, כי זה נראה שהוא עובד עבורו כדי שיתן לו את התרומה.

- ומדוע אסור לעשות כן?

- כי לבגלים ישנה זכות לתת את התרומה לאיזה כהן שירצה, וכאשר הכהן נותן קסף לבגלים כדי שיעניק לו את התרומה, נמצא הכהן מפסיד את אחיו הכהנים שהיו יכולים לקבל את התרומה.

תלמוד ישראלי
דף יומי לילדים

החידון העולמי
הראשון של התלמוד
הישראלי יוצא לדרכו!

חורים וילדים מוזמנים
להרשם ולהשתתף

לרגל שנת סיום הש"ס
חוויה של פעם
בשבע וחצי שנים

הרשמו עכשיו באתר:
www.talmudisraeli.co.il
טל. 03-9250225

מתפלגלים

לפניכם אירוע שעורר דיון משפחתי -

לדני יש מנוי בספרייה העירונית ואחת לכמה ימים הוא הולך לספרייה להחליף ספרים. הבעיה היא שכל פעם לאחר שהוא מחליף ספרים, בא אליו חברו יהודה ומבקש ממנו גם לקרוא את הספרים. דני מתלבט האם מותר לו לתת ליהודה לקרוא, כי המנוי בספרייה הוא רק על השם שלו, או שעליו להגיד ליהודה שיעשה לעצמו מנוי לבד.

מצד שני:

לספרייה יש עניין שכמה שיותר אנשים יעשו מנוי וישלמו עבורו, ואם דני מעביר את הספר לעוד אנשים לקרוא זה נוגד את הרצון של הספרייה.

מצד אחד:

לדני יש מנוי, ולכאורה לספרייה לא צריך להיות אכפת או משנה כמה ילדים או אנשים קוראים את הספרים, כל זמן שהם נלקחים ומוחזרים בזמן ובמצב טוב לפי הכללים והתנאים של הספרייה.

ו...מה?
דעתכם?

★ | מן ההסטוריה

עליית הנוער

"עליית הנוער" הייתה תנועה ציונית שמעלה להעלות בגרמניה בידי רחה פראיר בשנת 1932. מטרת התנועה הייתה לחנך את הנוער היהודי לעבודה חלוצית כדי שיוכלו לבנות ולחזק את מפעל ההתיישבות. **שלושת עקרונות התנועה היו: עבודה, לימוד וחברה.** החניכים עבדו בכל יום 4-5 שעות, למדו 4 שעות, ושאר הזמן הוקדש לפעילות חברתית. תנועת הנוער פעלה במשך יותר מחמישים שנה, עד לסגירתה בשנת 1996, ובמהלך נקלטו והתחנכו במוסדותיה כ-350,000 צעירים.

הקבוצה הראשונה של "עליית הנוער" מגרמניה צועדת לעבר קיבוץ עין חרוד, Wikipedia

👤 | מי אני?

בפאזל

- נולדתי במרוקו, ובגיל 17 עליתי לארץ במסגרת עליית הנוער.
- שירתתי כחייל בחטיבת גבעתי.
- כאשר הבחנתי ברימון שעומד להתפוצץ, נמלטתי איתו בריצה כדי להציל את חבריי מפגיעה.
- על כך קיבלתי את עיטור המופת, והמשורר נתן אלתרמן כתב עלי שיר.

4260	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883	2448	2448	2238	1948	0	
														
495 חתימת התלמוד	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן בית המקדש ה-2	הלל הזקן	352-340 הקמת בית המקדש ה-2	422-334 חורבן בית המקדש ה-1	חונות ביהמ"ק ה-1	שלמה המלך	דוד המלך	מתן תורה	1311-2448 יציאת מצרים	אפרים ומנשה	1521-1948 בניי במצרים	3760-0 ברית העולם

5 מה הקשר למחנה נתן?

מי אני? |

5778
ה'תשע"ח

A circular orange logo with the number 70 in white, surrounded by white rays, representing the 70th anniversary of the State of Israel.

התשכ"ט

5708
ה'תש"ח

5699
תרצ"ט

532
דמ"ח

52 48

4

60
0
ימי
ה
תקופת

סדר קודשים | מסכת בכורות דף כ"ח - ל"א

דף כ"ח: בהמות ארץ מצרים

הבהמות שהיו בארץ מצרים בתקופת המשנה, היו משוּבָּחוֹת במיוחד, יותר מאשר בכל מקום אחר. במשנה בדרך זה מסופר, שכאשר היו אנשי מצרים מוכרים פרות או חזירות לאנשים מארצות אחרות, הם היו עושים להן ניתוח כדי שלא יוכלו ללדת. מדוע עשו זאת? כדי שכל מי שירצה בהמות טובות פאלה יהיה חייב לבוא לקנות אותן ממצרים, ולא יוכל לגדל עדרים שלהן בעצמו. את הדבר הזה סיפר לחכמים תודוס הרופא. מכך למדו חכמים שבהמה שנחתך הרחם שלה אינה נחשבת טרפה והיא מותרת באכילה, שהרי לפרות במצרים חתכו את הרחם והן נשארו בחיים.

דף כ"ט: שכר מצוה

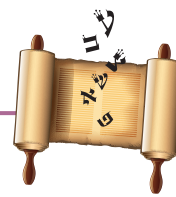
במשניות בדרך זה אנו לומדים שעבור דברים שקשורים בתורה ובקיום מצוות - אסור לקחת שכר, עד כדי כך, שמי שמקבל שכר בשביל לדון - דיניו בטלים, מי שמקבל שכר בשביל להעיד - עדותו בטלה, ומי שנוטל שכר כדי להכין מי אפר פרה אדומה או להזות אותו, אין קדושה במים ובאפר. בתלמוד לומדים דין זה מדברי משה רבנו, שאמר לבני ישראל: "ראה לימדת אתכם חוקים ומשפטים"; כשם שמשה לימד בחינם, כך גם על בני ישראל ללמד בחינם, וכן בשאר ענייני מצוות. ואם תשאלו, איך המורים והרבנים בימינו מקבלים משכורת על הלימוד שלהם? התשובה היא, שהתירו להם לקבל שכר על כך שהם משגיחים על התלמידים, וכן על כך שבזמן שהם מלמדים הם בטלים ממלאכות אחרות.

דף ל': חברים

בדרך זה עוסק התלמוד בחברים. אין הכוונה לסתם חברים, אלא לאנשים שהקפידו במיוחד על פרטי המצוות, ובעיקר על דיני טומאה וטהרה. אנשים אלה נקראו "חברים". לא כל אחד יכול היה להיחשב לחבר; מי שרצה לעשות זאת, אפילו אם היה תלמיד חכם, היה צריך לקבל על עצמו את ענייני החברות לפני שלושה חברים. הללו היו בודקים שהוא אכן מקפיד על ענייני טהרה, הפרשת תרומות ומעשרות וכדומה, וראוי להיות חבר. ואפילו אם היה אומר אותו אדם שהוא מוכן לקבל על עצמו את כל ענייני החברות, חוץ מדבר אחד - לא היו מקבלים אותו, עד שיקבל את כולם. בדומה לכך, גוי שבא להתגייר, ומוכן לקבל על עצמו את כל המצוות ודברי התורה, חוץ מדבר אחד - לא מקבלים אותו. רק מי שמוכן לקבל את כל התורה והמצוות יכול להתגייר ולהצטרף לעם ישראל.

דף ל"א: ה"חבר" ששב למוטב

ישנם תנאים הסוברים שאם "חבר" עשה בפרהסייה הנהגות שאינן ראויות ל"חבר", אך חזר בתשובה במסתרים, אין סומכים עליו כ"חבר". אבל רבי שמעון ורבי יהושע בן קרחה אומרים: בין אם חזר בתשובה בפרהסייה ובין אם חזר בתשובה במסתרים - מקבלים אותו כ"חבר". תמיד יהודי יכול לחזור בתשובה, וכך פסק הרמב"ם שאפילו מי שעבר עברות חמורות ביותר, והוא רשע ומומר, אם חזר בתשובה, בגלוי או בסתר, מקבלים אותו. עוד הוא כותב, שאפילו היה אדם רשע כל ימיו ולא זכה לחזור בתשובה אלא רגע לפני מותו - יהיה לו חלק לעולם הבא.

דבר תורה

יש דברים בהם ההבדל בין הצלחה לכישלון תלוי בתזמון - האם עשית את הדבר שהיה צריך לעשות בזמן הנכון. בפרשתנו מתארת התורה את החובה והמצווה לעזור לעני ואומרת: "וכי ימוך אחיך ומטה ידו עמך והחזקת בו". מה פירוש הביטוי "והחזקת בו"? ביחס למצוות הצדקה? וכי לא היה נכון יותר לומר: "וסייעת" או "ותרמת" או אולי "ועזרת" לו? רש"י מסביר בצורה נפלאה כי המושג "והחזקת" בא לומר שתתפוס אותו רגע לפני שהוא נופל. הרמת אדם שכבר נפל קשה פי כמה וכמה מתפיסת אדם והחזקתו רגע לפני נפילתו. האומנות הגדולה במצוות הצדקה איננה רק לסייע לאותו אדם שכבר נמצא במקום בו הוא רעב לפת לחם, כי אם לזהות את אותם אלו הקרובים ליפול ולהחזיק בהם קודם נפילתם.

הסנהדרין

בשביל הסנהדרין

בית שערים

רבי יהודה הנשיא, עורך המשנה, שהיה הסמכות הרוחנית המובילה בעולם היהודי במאה ה-2 וה-3, העביר את בית מדרשו ואת הסנהדרין, המוסד הרוחני העליון באותה תקופה, לבית-שערים שנודעה כמרכז תורה גדול. מבני ציבור מפארים הוקמו בניהם ה'בסיליקה', ששרידיה קירותיו באורך של כ-40 מטרים וכולל אולם גדול, טורי עמודים, ובמה גדולה, שסוברים, כי היוותה את מושב בית דין הסנהדרין.

יש לי מושג | בטר חמור

התורה מצווה שכאשר נולד חמור בכור זכר, יש לפדות אותו על ידי נתינת שיה לכהן תמורתו, ואז מותר להשתמש בו. הטעם לכך הוא שבני ישראל השתמשו בחמורים בזמן יציאת מצרים כדי לשאת את רכושם, ולכן יש בהם קדושה מסוימת שצריך לפדות.

אלות השואה

- אילו אנשים נקראו "חברים"?
- איך המורים והרבנים בימינו מקבלים משכורת על הלימוד שלהם?
- האם לכהן בעצמו מותר לתת כסף כדי שהבעלים יבחר לתת לו את התרומה?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בטאבלט איכותי או בסט ספרים של התלמוד הישראלי (לפי בחירתכם). את התשובות יש לשלוח במייל עד יום רביעי בשעות הצהריים למייל: talmudhagrala@medison.co.il ולציין את מס' העלון עליו אתם עונים. הודעות ישלחו לזוכים במייל ושמותיהם יפורסמו בדרך הפייסבוק של התלמוד הישראלי. *בפיקוח רואה חשבון

תלמוד של תורה

תלמוד ישראלי

בחסות חברת MEDISON
Talmudisraeli@Medison.co.il
טל. 03-9250250; פקס. 03-9265608

מייסד ועורך: מאיר יעקבסון
מנהל חינוכי ועורך: אבי רט
י"ר חבר הנאמנים: ר"ח חיים פרייליכמן